

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Charlotte Rydin

Stockholm
2018-02-26

Ert dnr
Fi Dnr 15-10584

Vårt dnr
2018/010

Remissvar angående förslag till nya regler för betaltjänstleverantörer med anledning av det andra betaltjänstdirektivet

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366/EU om betaltjänster på den inre marknaden antogs i november 2015 (det andra betaltjänstdirektivet). Direktivet är ett fullharmoniseringsdirektiv och dess syfte är huvudsakligen att utveckla marknaden för elektroniska betalningar och att skapa bättre förutsättningar för säkra och effektiva betalningar.

Regeringen genomför direktivet främst genom lag (2010:751) om betaltjänster. I lagförslaget föreslås att en myndighet som Regeringen bestämmer får rätt att meddela föreskrifter som kompletterar vissa av de bestämmelser som finns i lagen. Fi förväntas få detta bemyndigande och föreslår därför dels nya föreskrifter och dels ändringar i befintliga föreskrifter på området.

I direktivet har den Europeiska bankmyndigheten (EBA) getts mandat att utfärda ett antal riktlinjer. För att undvika att riktlinjerna tolkas och införs på olika sätt i medlemsländerna anser Fi att de i Sverige inte bör omarbetas till bindande föreskrifter utan istället ska gälla som allmänna råd. I vissa undantagsfall införs dock delar av riktlinjerna som bindande föreskrifter. Remisspromemorian innehåller förslag till sådana bindande föreskrifter.

Regleringsalternativ

Fi skriver i avsnitt 1.3 i remisspromemorian att inga regleringsalternativ finns. På ett övergripande plan är det möjligt att detta är korrekt men NNR menar samtidigt att det alltid finns alternativa sätt att formulera genomförandet av ett regleringsuppdrag. De viktiga formuleringssvalen när det gäller regleringsalternativ är det som behöver framgå av en remisspromemoria och av dess konsekvensutredning.

Konsekvenser

När det gäller betaltjänster i allmänhet och konsekvenserna av förslaget för betaltjänsterna saknar NNR överväganden om effekter för betaltjänsten Swish. Detta är en tjänst som används flitigt vid betalningar av mindre belopp. En förändring av regelverket för betaltjänster påverkar företagen som tillhandahåller tjänsten. En analys av en enskild tjänst, inte enbart företagets allmänna rutiner för betalningar, skulle ge beslutsfattarna en tydligare bild av effekterna av förslaget.

Några exempel på brister i remisspromemorians konsekvensutredning:

En betaltjänstleverantör ska enligt kapitel 5 i förslaget till föreskrifter ha ett system för operativa risker och säkerhetsrisker. Fi har försökt att göra EBA:s föreskrifter mer lättillgängliga och gjort några omformuleringar. Fi förklarar dock inte på vilket sätt detta blir mer lättillgängligt genom de föreslagna formuleringarna. NNR menar att det vid justeringar i formulering mellan två olika överlappande regelverk (EBA:s riktlinjer och Fi riktlinjer) alltid finns risk för att tolkningsproblem och gränsdragningsproblem uppstår. Ett exempel på detta är 5 kap 1 § p. 12 där det står ”ta fram en beskrivning av förhållandet mellan betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren i fråga om hur leverantören informerar användaren om säkerhetsåtgärder, och kommunicerar om exempelvis felmeddelanden, och hur betaltjänstanvändaren spärrar ett betalningsinstrument”. Exempelvis den sista delen av formulering (om hur betaltjänstanvändaren spärrar ett betalningsinstrument) finns inte med i EBA:s punkter, vilket innebär att inget rätt för betaltjänstanvändaren att spärra finns. Ett alternativ vore en formulering att om betalningsprodukten så tillåter så ska betaltjänstanvändaren kunna begränsa den, men inte spärra den. I det här fallet har Fi gjort en formulering som förändrar innehållet i EBA:s punkter.

Ett annat exempel är kravet 6 kap 5 § att en betaltjänstleverantör ska informera betaltjänstanvändarna om en inträffad allvarlig operativ incident eller säkerhetsincident med det kommunikationsmedel som betaltjänstanvändaren har valt. Betaltjänstanvändaren kan exempelvis välja mellan SMS, e-post, webbplats och brev. Fi bedömer på sidan 43 i remisspromemorian att företagets kostnader för detta blir mycket små (20 kr per utskick). NNR menar att Fi här helt har bortsett från de kostnader som är förenade med den systemutveckling som krävs för att samla in och hålla ordning på miljontals kunders önskemål om kommunikationsmedel. Kostnaden för detta behöver analyseras och kvantifieras. Av konsekvensutredningen behöver också framgå på vilket sätt detta val av kommunikationsmedel stärker konsumentskyddet.

NNR saknar i detta sammanhang en allmän analys av de konsumentssäkerhetsshot som påverkar svenska betaltjänstkunder. NNR tänker särskilt på identitetsstölder, social engineering (exvis Facebook) och phishing. NNR frågar sig på vilket konkret sätt dessa problemområden förbättras genom att betaltjänstanvändarna kan välja kommunikationskanal. NNR saknar en analys av alternativet att banken väljer kommunikationskanal.

Ytterligare ett annat exempel på bristfälligt genomförd konsekvensanalys gäller 6 kap 8 § som föreskriver att uppgift om avgift för betaltjänster ska lämnas till Fi samma dag som avgiften börjar tillämpas. Denna reglering innebär exempelvis att en avgiftsändring som träder i kraft den 1 januari ska rapporteras en helgdag, vilket innebär ökade kostnader både för företagen och för myndigheterna. Alternativa lösningar på detta problem behöver analyseras och övervägas i konsekvensutredningen.

Slutsats

NNR finner att konsekvensutredningen behöver kompletteras på några punkter innan underlaget kan betraktas som heltäckande och utgöra ett tillräckligt underlag för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist